

سنجش یادگیری دانش آموزان به منزله کاوش حرفه‌ای معلم

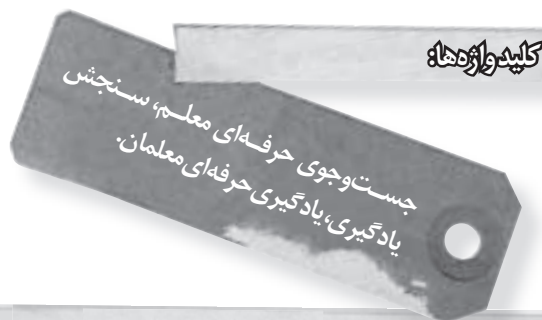

نویسنده: هلن تیم پرلی
ترجمه: احمد شریفان
کارشناس ارشد سنجش و اندازه‌گیری

رشد حرفه‌ای بر طراحی و روش‌ها متمرکزند. حلقه مفقوده در این الگوها، خصوصیت محتوا یا توسعه شناخت و مهارت‌ها برای پیشرفت (به ویژه از طریق فرایند کاوش) و ارتباط بین کاوش معلم و بازده تحصیلی دانش‌آموزان است. توجه به این عناصر، بر رشد حرفه‌ای معلمان تأثیر بسیار دارد.

معلمان به یادگیری آن‌گونه از مهارت‌های سنجش نیاز دارند که نشان بدهند:

۱. دانش‌آموزانشان در ارتباط با هدف‌های آموزشی، چه چیزهایی را می‌دانند و قادر به انجام چه کارهایی هستند؛
۲. معلم برای یاری کردن دانش‌آموزانش در فرایند یاددهی -

اشاره

این مقاله، نتایج پژوهش‌هایی درباره آموزش مهارت‌های حرفه‌ای معلمان و اثربخشی آن را بر عملکرد تحصیلی دانش‌آموزان در بر دارد. مقاله حاضر، بخشی از کتابچه‌ای با عنوان «رشد و یادگیری حرفه‌ای معلمان» محسوب می‌شود که یکی از کارشناسان یونسکو به نام هلن تیم پرلی نوشته است.

ما به عنوان معلم، برای بهبود یادگیری دانش‌آموزان نیازمند یادگیری چه مهارت‌هایی هستیم؟ بیشتر الگوهای

آگاهی درباره آن‌چه که دانش‌آموزان به دانستن و انجام دادن آن‌ها نیاز دارند، نشان‌دهنده این است که معلمان برای هدایت فرایند یاددهی - یادگیری، نیازمند کسب دانش در کدام زمینه و انجام چه فعالیت‌هایی در کلاس درس هستند.

یافته‌های پژوهش

برای پرداختن به کاوشی حرفه‌ای که در تفاوت‌های فردی دانش‌آموزان ریشه دارد، لازم است معلمان نحوه شناسایی دانش و مهارت‌های آموزشی موردنیاز برای هدایت دانش‌آموزان به سوی دستیابی به هدف‌های آموزشی را یاد بگیرند. سؤال اصلی این است که:

آگاهی درباره آن چه که دانش آموزان به دانستن و انجام دادن آن‌ها نیاز دارند، نشان دهنده این است که معلمان برای هدایت فرایند یاددهی - یادگیری، نیازمند کسب دانش در کدام زمینه و انجام چه فعالیت‌هایی در کلاس درس هستند

یادگیری، خود به یادگیری چه مهارت‌هایی نیاز دارد. این نوع سنجش، نمی‌تواند از فرایند یاددهی - یادگیری جدا تلقی شود، بلکه باید با تدریس تلفیق شود. در نتیجه، معلمان نیاز دارند از روش‌های گوناگون سنجش پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان، آگاه شوند و مهارت‌های لازم (مانند فنون مصاحبه با دانش‌آموزان درباره یادگیری‌هایشان، تحلیل نظام‌دار فعالیت‌های عملی دانش‌آموزان، و مشاهدات کلاس درس) را بیاموزند.

از سنجش‌های به عمل آمده در کلاس درس، بسیار متفاوت از کاربردهای رایج آن در کلاس در (نمره یا رتبه دادن به دانش‌آموزان و یا قضاوت درباره کیفیت تدریس معلمان) است. علاوه بر این، درک رایج (سنتی) از سنجش، مفهوم خودگردانی را در بر نمی‌گیرد. بنابراین لازم است معلمان نحوه شناسایی دانش و مهارت‌های آموزشی مورد نیاز برای هدایت و راهنمایی دانش‌آموزان به سوی دست‌یابی به هدف‌های آموزشی را یاد بگیرند. این هدف زمانی حاصل می‌شود که ما بتوانیم نگاه خود را از سنجش صرف یادگیری به سنجش یادگیری دانش‌آموزان به منزله کاوش حرفه‌ای معلم تغییر بدهیم.

گسترش مهارت‌های یادگیری خودگردانی

کسب مهارت‌های یادگیری خودگردانی برای معلمانی که می‌خواهند نحوه تعیین نیازهای دانش‌آموزانشان و نیازهای حرفه‌ای خودشان را یاد بگیرند، ضرورت دارد؛ اما این همه داستان نیست، بلکه معلمان علاوه بر این، باید مهارت‌های خودگردانی‌شان را گسترش بدهند. توسعه این مهارت‌ها، معلمان را در زمینه کنترل و تفکر درباره اثربخشی تغییر در فعالیت‌های حرفه‌ایشان توانا می‌سازد. تفکر درباره فعالیت‌های حرفه‌ای معلمان در کلاس

پی‌نوشت

1. Helen Timperly

۲. ما از طریق فعالیت‌های شناختی خود و کنترل محیط زندگی‌مان، می‌توانیم با تقویت و تنبیه شخصی، در خود ایجاد انگیزش کنیم و از این راه، به کنترل رفتارمان بپردازیم. این فرایند، کنترل شخصی یا خودگردانی نامیده می‌شود.

بندورا (۱۹۷۸) به نقل از سیف (۱۳۶۸)، یادگیری عمل خودگردانی را با سه فرایند زیر توضیح داده است:

۱. مشاهده رفتار شخصی: ابتدا ما عملکرد یا رفتارمان را مشاهده می‌کنیم. در این مشاهده، رفتار خود را با توجه به کمیت، کیفیت، اصالت، سرعت و مواردی از این دست بررسی می‌کنیم؛

۲. قضاوت درباره عملکرد: بعد از مشاهده رفتار شخصی، به قضاوت درباره عملکردمان می‌پردازیم. در این قضاوت، نحوه عملکرد خود را نسبت به معیارهای شخصی ارزیابی می‌کنیم؛

۳. پیامدهای شخصی رفتار: بعد از قضاوت درباره عملکرد: پیامدهایی را که شخصاً تعیین کرده‌ایم، برای خود در نظر می‌گیریم. یعنی براساس قضاوت‌هایمان از رفتار خود، در خود احساس رضایت شخصی، غرور، عدم رضایت یا سرزنش شخصی ایجاد می‌کنیم. این پاسخ‌های شخصی، پیامدهای شخصی تولید شده بعد از رفتار هستند؛ یعنی ما خود را برای عملکردمان تقویت یا تنبیه می‌کنیم.

منابع

Timperly, Helen. (2008). Teacher professional Learning and Development. [unesco.http://www.ibe.unesco.org](http://www.ibe.unesco.org)